TERVISEAMET

Saku Vallavalitsus
saku@sakuvald.ee

Teie 13.10.2026 nr 7-1/34-50

Meie 12.11.2026 nr 9.3-1/26/7887-2

Tähesära maaüksuse ja lähiala detailplaneering

Tulenevalt planeerimisseaduse § 127 lõikest 1, § 133 lõikest 1 ja Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määrusest nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ esitasite Terviseametile (edaspidi amet) kooskõlastamiseks Saku valla Juuliku küla (praegu Saku alevik) Tähesära maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu (edaspidi detailplaneering). Amet on 18.08.2023 kirjaga nr 9.3-4/23/5199-2 esitanud arvamuse detailplaneeringu koostamise algatamise, lähteseisukohtade andmise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise korralduse eelnõule.

Detailplaneeringuga kavandatakse Tähesära ja Tähemaa kinnistute ümberkruntimine ning moodustatavatele kruntidele ehitusõiguse ja kasutamise tingimuste määramine üksikelamute, paariselamute ja ridaelamute ehitamiseks. Kokku kavandatakse 50 elamukrunti, viis transpordimaa krunti ja neli üldkasutatava maa krunti. Vastavalt Saku valla üldplaneeringule asuvad Tähesära ja Tähemaa kinnistud pere- ja ridaelamute maa-alal ning planeeringuala hõlmab osaliselt haljasala ja parkmetsa maa-ala.

Planeeringumaterjalid sisaldavad LEMMA OÜ 30.11.2025 poolt koostatud mürahinnang, kus liiklusmüra on hinnatud 2021. aasta olemasoleva ning 2027. ja 2032. aasta prognoosi alusel. Tallinna ringtee (tee nr 11) 2021. aasta keskmiseks ööpäevaseks liiklussageduseks (edaspidi AKÖL) on mürahinnangus märgitud 17 907 sõidukit. 2032. aasta prognoositavaks liiklussageduseks on arvestatud 23 076 sõidukit ööpäevas. Transpordiameti teeregistri 2025. aasta andmete kohaselt on Tallinna ringtee km 24,354–26,150 lõigu AKÖL aga juba 24 262 sõidukit ööpäevas. **Seega ületab 2025. aasta tegelik liiklussagedus oluliselt mürahinnangus käsitletud olemasolevat liiklussagedust ning ka mürahinnangus 2032. aastaks prognoositud liiklussagedust, mistõttu ei kirjeldata planeeringu olemasolevat ja perspektiivset müraolukorda asjakohaselt.** Lisaks on Tallinna ringtee, Saku–Laagri maantee ja Juuliku ühendusteede liiklusmüra modelleerimisel kasutatud sõidukiirusena 90 km/h. Ametile teadaolevalt kehtivad Tallinna ringtee käsitletavatel lõikudel ka sõidukiirused 100 km/h ja 110 km/h. **Mürahinnangust ei selgu, millisel alusel on Tallinna ringtee puhul kasutatud läbivalt kiirust 90 km/h ega kas kasutatud väärtus iseloomustab piisavalt olemasolevat ja prognoositavat liiklusolukorda. Kuna nii liiklussagedus kui ka sõidukiirus mõjutavad liiklusmüra modelleerimise tulemust, vajavad mürahinnangus kasutatud lähteandmed ajakohastamist või täiendavat põhjendamist. Lähteandmete muutumisel tuleb hinnata ka nende mõju arvutustulemustele ning sellest tulenevalt müraleevendusmeetmete piisavusele.**

Paldiski mnt 81, 10614 Tallinn
Paju 2, 50603 Tartu
Akadeemia 2, 80011 Pärnu
Kooli 2a, 41598 Jõhvi
telefon +372 794 3500
e-post: info@terviseamet.ee
www.terviseamet.ee
registrikood 70008799
KMKN EE101339803
EE891010220034796011
viitenumber 2800048574

Detailplaneeringu seletuskirjas on kirjutatud: *„Arvestada tuleb müra tõkestava elemendi rajamise võimalikkusega elamuala ja Juuliku-Tabasalu tee vahele. Elemendi olemus (vall, sein) täpsustatakse edasisel projekteerimisel.“*. Detailplaneeringu põhijoonisel on näidatud müratõkke võimalik asukoht, kuid **planeeringumaterjalides ei ole üheselt määratud, millisel juhul on müratõkke rajamine vajalik ega millistele tingimustele peab see vastama.**

Lisaks on seletuskirjas märgitud, et põhja poole Tähevälja kinnistule kavandatavad äri- ja tootmishooned toimivad müratõkkena ning vähendavad Tallinna ringteelt ja Saku–Laagri teelt Tähesära elamualale levivat liiklusmüra. Tähevälja maaüksuse ja lähiala detailplaneering on 31.03.2026 Saku Vallavalitsuse korraldusega nr 180 vastu võetud ning selle põhijoonisel on näidatud müratõkete võimalikud asukohad. Tähesära detailplaneeringu mürahinnangus on müraolukorra hindamisel arvestatud Tähevälja alale kavandatava hoonestuse varjestava mõjuga. Mürahinnangus on samas selgitatud, et arhitektuursetel, tuleohutusest ja omandist tulenevatel põhjustel ei pruugi Tallinna ringtee äärde kujuneda katkematut äri- ja tootmishoonete fronti. Sellisel juhul nähakse täiendava mürakaitsemeetmena ette hoonetevahelistesse katkestuskohtadesse vähemalt 3 m kõrguse müratõkkeseina või -valli rajamine. **Mürahinnangus ei ole aga hinnatud olukorda, kus Tähevälja alale kavandatud müravarjestav hoonestus ei ole realiseerunud.** Seetõttu ei ole esitatud materjalide põhjal võimalik üheselt veenduda, et Tähesära planeeringualal on liiklusmüra normtasemete järgimine tagatud ka juhul, kui Tähevälja planeeringuala hoonestus ei ole Tähesära elamute kasutusele võtmise ajaks välja ehitatud või realiseerub mürahinnangus eeldatust erineval kujul. **Planeeringulahenduses ei ole piisavalt selgelt määratud ka mürakaitsemeetmete rakendamise vajadust, tingimusi ega minimaalseid parameetreid.**

Eeltoodust tulenevalt ei kooskõlasta amet esitatud detailplaneeringu lahendust. Koostatud mürahinnangu põhjal ei ole võimalik piisava kindlusega veenduda, et planeeringu elluviimisel on liiklusmüra normtasemete järgimine tagatud. Mürahinnangus kasutatud Tallinna ringtee liiklussageduse ei vasta enam teadaolevale liikluskoormusele ning kasutatud sõidukiiruse valik ei ole piisavalt põhjendatud. Samuti põhineb hinnatud müraolukord Tähevälja planeeringualale kavandatava hoonestuse müravarjestaval mõjul, kuid käsitlemata on olukord, kus nimetatud hoonestus või muud eeldatud müraleevendusmeetmed ei ole realiseerunud. Lisaks on pärast mürahinnangu koostamist täpsustunud planeeritavate hoonete võimalikud asukohad. Planeeringumaterjalidest ei selgu üheselt, kas põhijoonisel näidatud müratõke on müra normtasemete tagamiseks vajalik leevendusmeede või üksnes võimalik lahendus. Samuti ei ole määratud tingimusi, mille korral müratõke tuleb rajada. Seetõttu vajavad mürahinnangu lähteandmed ja modelleeritud olukord ajakohastamist ning planeeringus tuleb üheselt kajastada müra normtasemete tagamiseks vajalikud mürakaitsemeetmed ja nende rakendamise tingimused.

Lisaks juhib amet tähelepanu järgnevale:

1. Tähelepanu tuleks pöörata ka maksimaalsetele liiklusmüra tasemetele, et oleks võimalik paremini valida eluhoone heliisolatsiooni, arvestades, et sotsiaalministri 12.11.2025 määruses nr 61 „Nõuded müra, sealhulgas ultra- ja infraheli ohutusele elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning helirõhutaseme mõõtmise meetodid“ (edaspidi SoM määrus nr 61) lisas 1 on magamistubades ööseks sätestatud liiklusmüra normtase tingimusel, et öö jooksul leiab aset vähemalt 5 liiklusjuhtumit, kus müra maksimaalne tase L_{pAmax} on ületatud. Seetõttu on asjakohane mürahinnangu täiendamisel käsitleda ka maksimaalseid liiklusmüra tasemeid ning arvestada tulemustega hoonete välispiirete heliisolatsiooni määramisel.

2. Detailplaneeringu seletuskirjas viidatakse sotsiaalministri 04.03.2002 määrusele nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja müritaseme mõõtmise meetodid“. Nimetatud määrus on kehtetu. Praegu reguleerib hoonesisest müra SoM määrus nr 61.

3. Seletuskirjas viidatakse sotsiaalministri 17.05.2002 määrusele nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“, mis on samuti kehtetu. Praegu kehtib sotsiaalministri 01.10.2025 määrus nr 54 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni hindamise kord“.

4. Detailplaneeringu seletuskirjas viidatakse radoonikaitsemeetmete osas standardile EVS 840:2017. Hetkel kehtiv standard on EVS 840:2023 „Juhised radoonikaitse meetmete kasutamiseks uutes ja olemasolevates hoonetes“.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Karmen Põld
vaneminspektor (keskkonnatervis)
Põhja regionaalosakond

Karmen Põld
54840193 karmen.pold@terviseamet.ee